

עבודת הסבלנות- מעשה מחכם ותם 3

והנה נשליך כעת את מעשה החכם, ונתחיל לספר במעשה התם:

התם הנ"ל למד מלאכת רצענות (סנדלרות), ומחמת שהיה תם, למד הרבה עד שקבל, ולא היה בקי בהאמנות בשלמות, ונשא אשה, והיה מתפרנס מן המלאכה, ומחמת שהיה תם, ולא היה בקי בהמלאכה כל-כף, על כן היה פרנסתו בדחק גדול ובצמצום, ולא היה לו פנאי אפלו לאכל, כי היה צריך תמיד לעסוק במלאכה, מחמת שלא היה יכול האמנות בשלמות, רק בשעת המלאכה, בשעה שהיה נוקב במרצע והיה מכניס ומוציא החוט העב של התפירה כדרך הרצענים, אז היה נושך חתיכת לחם ואוכל.

ומנהגו היה, שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה רק מלא שמחה תמיד. והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים, והיה אומר לאשתו: אשתי, תן לי לאכל! והיתה נותנת לו חתיכת לחם ואכל. אחר-כך היה אומר: תן לי הרטב עם קטנית! והיתה חותכת לו עוד חתיכת לחם ואכל. והיה משבח ואומר: כמה יפה וטוב מאד הרטב הזה! וכן היה מצוה לתן לו הבשר ושאר מאכלים טובים כיוצא בזה, ובעד כל מאכל ומאכל היתה נותנת לו חתיכת לחם, והוא היה מתענג מאד מזה ושבח מאד את אותו המאכל, כמה הוא מתקן וטוב, כאלו היה אוכל אותו המאכל ממש, ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם טעם כל מאכל ומאכל שהיה רוצה מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה.

וכן היה מצוה: אשתי, תן לי שכר לשותות! ונתנה לו מים, והיה משבח: כמה יפה השכר הזה! תן לי דבש! ונתנה לו מים, והיה משבח גם-כן כנ"ל. תן לי יין וכו' כיוצא בזה! ונתנה לו מים, והיה מתענג ומשבח אותו המשקה כאלו הוא שותה אותה ממש.

וכן במלבושים, היה להם בשתפות, לו ולאשתו, פעלץ (מעיל פרוה חרפי) אחד. והיה אומר: אשתי, תן לי הפעלץ! כשהיה צריך ללבש פעלץ, כגון לילה לשוק, והיתה נותנת לו. כשהיה צריך ללבש טוליפ (מעיל עליון) לילה בין אנשים, היה אומר: אשתי, תן לי הטוליפ! והיתה נותנת לו הפעלץ, והיה מתענג ממנו, והיה משבח: כמה יפה הטוליפ הזה! כשהיה צריך לקאפטין (קפוטטה), כגון לילה לבית-הכנסת, היה מצוה ואומר: אשתי, תן לי הקאפטין! והיתה נותנת לו הפעלץ, והיה משבח ואומר: כמה יפה ונאה הקאפטין הזה! וכן כשהיה צריך ללבש יופא (קפוטטה), היתה נותנת לו גם-כן הפעלץ, והיה משבח ומתענג גם-כן:

כְּמָה יָפָה וְנֹאָה הַיּוֹפָא הַזֹּאת כַּנְ"ל, וְכֵן בְּכִיּוֹצֵא בְּזֶה וְהִיָּה רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחֻדוּהָ תַמִּיד.

כְּשֶׁהִיָּה גּוֹמֵר הַמְנַעַל - וּמֵן הַסֶּתֶם הִיָּה לוֹ שְׁלֹשׁ קְצוּוֹת, כִּי לֹא הִיָּה יְכוּל הָאֲמֵנוֹת בְּשִׁלְמוֹת כַּנְ"ל-לְהִיָּה לּוֹקֵחַ הַמְנַעַל בְּיָדוֹ וְהִיָּה מְשַׁבַּח אוֹתוֹ מְאֹד, וְהִיָּה מְתַעַנֵּג מְאֹד מִמֶּנּוּ וְהִיָּה אוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי כְּמָה יָפָה וְנֹפֵלָא הַמְנַעַל הַזֶּה! כְּמָה מְתוֹק הַמְנַעַל הַזֶּה! כְּמָה מְנַעַל שֶׁל דְּבַשׁ וְצוֹקִיר (סֶכֶר) הַמְנַעַל הַזֶּה! וְהִיָּתָה שׂוֹאֵלֶת אוֹתוֹ: אִם-כֵּן מִפְּנֵי מָה שְׂאָרֵי רְצָעִים נוֹטְלִים שְׁלֹשָׁה זְהוּבִים בְּעֵד זוּג מְנַעְלִים, וְאַתָּה לּוֹקֵחַ רַק חֲצֵי טְאֵלֶר (הֵינּוּ זְהוּב וְחֲצִי)? הַשִּׁיב לָהּ: מָה לִּי בְּזֶה? זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי! וְעוֹד: לָמָּה לָנוּ לְדַבֵּר מְאַחֲרֵים? הֲלֹא נִתְחִיל לְחַשֵּׁב כְּמָה וְכַמָּה אֲנִי מְרוּיָח בְּמְנַעַל זֶה מִיַּד לְיָד: הָעוֹר הוּא בְּכָהּ, הַזָּפֶת וְהַחוּטִים וְכוּ'-בְּכָהּ, וְשְׂאָרֵי דְבָרִים כִּיּוֹצֵא בְּזֶה-בְּכָהּ, לֹא־פָקִיס (הַמְלִיּוֹ שְׁבִין הָעוֹרוֹת)-בְּכָהּ; וְעַתָּה אֲנִי מְרוּיָח מִיַּד לְיָד עֲשָׂרָה גְדוּלִים, וּמָה אֲכַפֵּת לִי רֹחַ כָּזֶה מִיַּד לְיָד? וְהִיָּה רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחֻדוּהָ תַמִּיד.